

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๑/๒๕๕๕

วันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคไทยสามัคคี

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจดทะเบียนพรรคไทยสามัคคีเป็นพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ แต่พรรคไทยสามัคคีไม่ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕ อันเป็นวันครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับแจ้งการจดทะเบียนพรรคไทยสามัคคี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการและให้รับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป พร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องให้พรรคไทยสามัคคี เพื่อยื่นคำชี้แจงตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑

หัวหน้าพรรคไทยสามัคคีมีหนังสือลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งแจ้งต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าไม่สามารถดำรงสถานภาพของพรรคต่อไป เนื่องจากเหตุปัจจัยหลายประการ ประกอบกับในรอบปี ๒๕๕๓ พรรคไทยสามัคคีไม่สามารถหาสมาชิกพรรคได้ครบตามที่กฎหมายกำหนด และพรรคได้ยุติบทบาทการดำเนินการทางการเมือง และไม่มีการเรียกประชุมกรรมการพรรคมาตั้งแต่ปลายปี ๒๕๕๓ จนปัจจุบัน จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคีได้

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และคำชี้แจงของพรรคไทยสามัคคีแล้ว มีประเด็นต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคไทยสามัคคีตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้มีการสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี เนื่องจากพรรคไทยสามัคคีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อ ภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” และโดยที่มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น” เมื่อพรรคไทยสามัคคีมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคไทยสามัคคีได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

โดยเหตุดังได้วินิจฉัยข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคไทยสามัคคี

นายประเสริฐ นาสกุล	ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
นายกระมล ทองธรรมชาติ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายจุมพล ณ สงขลา	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
พลโท จุล อติเรก	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายปรีชา เฉลิมวณิชย์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายผัน จันทรปาน	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายมงคล สระแก้ว	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายศักดิ์ เตชะชาญ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุจิต บุญบงการ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุจินดา ยงสุนทร	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุวิทย์ ธีรพงษ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอนันต์ เกตุวงศ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอมร รักษาสัตย์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอิสสระ นิตินันท์ประกาศ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอุระ หวังอ้อมกลาง	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายประเสริฐ นาสกุล ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๑/๒๕๕๕

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การยุบพรรคไทยสามัคคี

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องเป็นหนังสือที่ ลต ๐๐๐๔/๕๕๑ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา

๑. นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคไทยสามัคคี เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ พรรคไทยสามัคคีต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคไทยสามัคคี คือ ภายในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๔ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ แต่พรรคไทยสามัคคีไม่สามารถดำเนินการได้ มีเหตุให้ยุบพรรคไทยสามัคคีตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี

๒. พรรคไทยสามัคคีได้รับแจ้งจากนายไพฑูริย์ สุนทรวิภาต ว่า ได้ลาออกจากการเป็นหัวหน้าพรรค พร้อมกับนายกิตติคุณ พลหาญ รองหัวหน้าพรรค โดยพ้นจ่าอากาศเอก เกียรติชาย ด่านชัย รองหัวหน้าพรรคปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าพรรคไทยสามัคคียื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงศาลรัฐธรรมนูญว่า (๑) ไม่สามารถดำรงสถานภาพของพรรคได้ (๒) พรรคไม่สามารถหาสมาชิกได้ตามที่กฎหมายกำหนด และ (๓) พรรคได้ยุติบทบาททางการเมืองตั้งแต่ปลายปี ๒๕๕๓ จนถึงปัจจุบันแล้ว ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคีตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

โดยที่ข้อเท็จจริงที่ศาลรัฐธรรมนูญได้รับเพียงพอที่จะวินิจฉัยคำร้องนี้ได้แล้ว ไม่จำเป็นต้องแสวงหาพยานหลักฐานอื่นใดอีก

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๓๒๘

๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๓
มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๖๕

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัย

๑. ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาคำร้องนี้ หรือไม่

๒. ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจยุบพรรคไทยสามัคคี หรือไม่

คำวินิจฉัย

ปัญหาแรก พิจารณาแล้ว เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งยุบพรรคการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ เพียงกรณีเดียว การที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจยุบพรรคการเมืองได้ในกรณีอื่นอีก ย่อมมีความหมายว่า พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เพิ่มอำนาจให้แก่ศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็น บทบัญญัติที่ไม่ถูกต้อง เพราะเป็นการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๒ การแก้ไขเพิ่มเติม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๓ ดังรายละเอียดของความเห็นปรากฏในคำวินิจฉัยส่วนตัวที่ ๖/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ เรื่อง ขอให้ยุบพรรคมวลชน แล้ว

ปัญหาที่สอง เนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเสียงข้างมากในคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ วินิจฉัยว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจยุบพรรคการเมืองได้ตามรัฐธรรมนูญ ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น ในกรณี ของพรรคไทยสามัคคี ซึ่งจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ คือ ไม่สามารถ ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และนายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อ ศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง อีกทั้งร้องหัวหน้าพรรคปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าพรรคไทยสามัคคีได้ยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้หามีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคีแล้ว

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยให้ยุบพรรคไทยสามัคคีตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

นายประเสริฐ นาสกุล

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. กระทบ ทงธรรมชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๑/๒๕๕๕

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี

นายทะเบียนพรรคการเมืองมีหนังสือที่ ลต ๐๐๐๔/๕๕๑ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๔ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี สรุปรายข้อเท็จจริงจากคำร้องและเอกสารประกอบได้ ดังนี้

เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๓ พลอากาศโท ฉนาก เจริญรุกษ์ ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคไทยสามัคคีได้ยื่นคำขอจัดตั้งพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง โดยเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๓ ได้มีการประชุมจัดตั้งพรรคการเมือง ชื่อพรรคไทยสามัคคีซึ่งมีคณะผู้จัดตั้ง จำนวน ๑๖ คน เพื่อกำหนดนโยบายพรรค ขอบังคับพรรค และเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรค จำนวน ๑๖ คน นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคไทยสามัคคี เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓

ต่อมาเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ พรรคไทยสามัคคีได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า พลอากาศโท ฉนาก เจริญรุกษ์ หัวหน้าพรรค กับนายชัยรัก รักธรรม รองหัวหน้าพรรค ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง ตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ และพันเอก ขจรเกียรติ กุศลนิมิตย์ กรรมการบริหารพรรค กับ นางนิภา กุศลนิมิตย์ เภรัญญิกพรรค ได้ขอลาออกจากสมาชิกพรรค ตั้งแต่วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ หลังจากนั้น พรรคไทยสามัคคีแจ้งผลการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ จำนวน ๑๓ คน โดยมีนายไพบูลย์ สุนทรวิภาต เป็นหัวหน้าพรรค เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๓

หลังจากนั้นเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคไทยสามัคคีได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า นายไพบูลย์ สุนทรวิภาต ลาออกจากตำแหน่งหัวหน้าพรรค และนายกิตติกุล พลหาญ ลาออกจากตำแหน่งรองหัวหน้าพรรคซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ แต่ปรากฏว่า เมื่อครบหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมือง

รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคี คือ ภายในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๔๔ พรรคไทยสามัคคี ต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาค ตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ แต่เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า พรรคไทยสามัคคียังไม่มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา จึงมีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

หลังจากศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งรับคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองไว้ดำเนินการและสั่งสำเนาคำร้องให้พรรคไทยสามัคคีทราบเพื่อส่งคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ต่อมา พันจ่าอากาศเอก เกียรติชาย ด้านชัย รองหัวหน้าพรรค ฯ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ถึงศาลรัฐธรรมนูญ มีข้อความดังนี้

๑. ข้าพเจ้าได้รับแจ้งจากนายไพบูลย์ สุนทรวิภาต ว่าได้ลาออกจากตำแหน่งหัวหน้าพรรคไทยสามัคคีพร้อมนายกิตติกุล พลหาญ ตำแหน่งรองหัวหน้าพรรคอันดับหนึ่งแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๔ และข้าพเจ้าในฐานะกรรมการบริหารพรรคตำแหน่งรองหัวหน้าพรรคอันดับสอง จะต้องปฏิบัติหน้าที่แทนหัวหน้าพรรคไทยสามัคคีนั้น ข้าพเจ้าขอกราบเรียนว่า ข้าพเจ้าไม่สามารถดำรงสถานภาพของพรรคต่อไป อันเนื่องจากเหตุปัจจัยหลายประการ

๒. โดยเหตุที่ในรอบปีปฏิทินพุทธศักราช ๒๕๔๓ พรรคไทยสามัคคี ไม่สามารถหาสมาชิกพรรคได้ครบตามข้อกำหนดของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๓. โดยพหุติฉินัย ทางพรรคได้ยุติบทบาทการดำเนินการทางการเมือง และไม่มีมีการเรียกประชุมกรรมการพรรคตั้งแต่ปลายปีพุทธศักราช ๒๕๔๓ จนปัจจุบัน

เพราะฉะนั้น ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี

พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคไทยสามัคคีไม่ได้แย้งคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคีโดยยอมรับว่าไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ ได้ รวมทั้งขอให้ยุบพรรคไทยสามัคคี

ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจที่จะสั่งให้ยุบพรรคไทยสามัคคีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เมื่อมีกรณีต้องตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้มีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาสตราจารย์ ดร. กระทบ ทงธรรมชาติ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๑/๒๕๕๕

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอให้มีการสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญอ้างว่า ได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคีเป็นพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ ซึ่งภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน คือ ภายในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๔ นับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคี จะต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามนัยมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าเมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันดังกล่าวข้างต้น พรรคไทยสามัคคีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ จึงมีเหตุที่นายทะเบียนพรรคการเมืองต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาสั่งให้ยุบพรรคไทยสามัคคีตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

พรรคไทยสามัคคีได้รับสำเนาคำร้องแล้วมีหนังสือชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ไม่สามารถดำรงสถานภาพของพรรคต่อไปได้ เนื่องจากเหตุปัจจัยหลายประการ โดยในรอบปี ๒๕๕๓ ไม่สามารถหาสมาชิกพรรคได้ครบตามข้อกำหนดของคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงยุติบทบาทการดำเนินการทางการเมือง และไม่มีการเรียกประชุมกรรมการพรรคตั้งแต่ปลายปี ๒๕๕๓ จึงขอมให้มีการสั่งยุบพรรคไทยสามัคคีได้

ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่าพรรคไทยสามัคคีมิได้ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไปและไม่อาจจัดตั้งสาขาพรรคภายในระยะเวลาตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กำหนดไว้ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง ดังนั้น นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงมีอำนาจร้องขอต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้มีการสั่งยุบพรรคไทยสามัคคีได้โดยชอบ

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑
มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคไทยสามัคคี แจกคำสั่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ
เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

นายจุมพล ณ สงขลา
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ พลโท จุล อติเรก ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๑/๒๕๕๕

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอให้สั่งยุบพรรคไทยสามัคคี

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องได้ความว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคี เป็นพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ แต่พรรคไม่ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และให้มีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ นายทะเบียนรับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ เป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

หัวหน้าพรรคไทยสามัคคีมีหนังสือชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า พรรคไทยสามัคคีไม่สามารถหาสมาชิกพรรคได้ครบตามที่กฎหมายกำหนด และพรรคได้ยุติบทบาทการดำเนินการทางการเมือง จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคีได้

มีประเด็นต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคไทยสามัคคีตามคำร้องของ นายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิก ซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อ

ศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น”

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและคำชี้แจงของพรรคไทยสามัคคีฟังได้ว่า พรรคไทยสามัคคีมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๘ ที่ไม่คัดค้านการขอให้ยุบพรรค กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคไทยสามัคคีได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคไทยสามัคคีได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงให้ยุบพรรคไทยสามัคคี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เถลิงวิเศษ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๑ /๒๕๕๕

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคไทยสามัคคี

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ได้ความตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคีเป็นพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ แต่พรรคไทยสามัคคีไม่ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาค ตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๔ อันเป็นวันครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคีตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป และสั่งให้ส่งสำเนาคำร้องให้พรรคไทยสามัคคี เพื่อยื่นคำชี้แจงตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐

หัวหน้าพรรคไทยสามัคคีมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าไม่สามารถดำรงสถานภาพของพรรคต่อไป เนื่องจากเหตุปัจจัยหลายประการประกอบกับในรอบปี ๒๕๕๓ พรรคไทยสามัคคีไม่สามารถหาสมาชิกพรรคได้ครบตามที่กฎหมายกำหนด และพรรคได้ยุติบทบาทการดำเนินการทางการเมือง และไม่มีการประชุมกรรมการพรรคมาตั้งแต่ปลายปี ๒๕๕๓ จนปัจจุบันไม่จัดห้องที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคีได้

พิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากพรรคไทยสามัคคีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มี

สมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” และโดยที่มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้.....(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” โดยให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง เมื่อมีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น กรณีจึงฟังได้ว่าพรรคไทยสามัคคีมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๙ จึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคไทยสามัคคีได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

จึงสั่งให้ยุบพรรคไทยสามัคคีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายปรีชา เถลิมนิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทรปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๑/๒๕๕๕

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคไทยสามัคคี

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคีเป็นพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ แต่พรรคไทยสามัคคีไม่ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิก ซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๔ อันเป็นวันครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคีตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการและให้รับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป พร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องให้พรรคไทยสามัคคี เพื่อยื่นคำชี้แจงตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑

หัวหน้าพรรคไทยสามัคคีมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าไม่สามารถดำรงสถานภาพของพรรคต่อไป เนื่องจากเหตุปัจจัยหลายประการประกอบกับในรอบปี ๒๕๕๓ พรรคไทยสามัคคีไม่สามารถหาสมาชิกพรรคได้ครบตามที่กฎหมายกำหนด และพรรคได้ยุบบทบาทการดำเนินการทางการเมือง และไม่มีการเรียกประชุมกรรมการพรรคมาตั้งแต่ปลายปี ๒๕๕๓ จนปัจจุบัน จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคีได้

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และคำชี้แจงของพรรคไทยสามัคคีแล้ว มีประเด็นต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคไทยสามัคคีตามคำร้องของนายทะเบียน พรรคการเมือง หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้สั่งยุบพรรคไทยสามัคคี เนื่องจากพรรคไทยสามัคคีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิก ตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาค และจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” และโดยที่มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมือง ตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น” เมื่อพรรคไทยสามัคคี มิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคไทยสามัคคีได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

โดยเหตุดังได้วินิจฉัยข้างต้น จึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคไทยสามัคคี

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายมงคล ธรรมัน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๑/๒๕๕๕

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคไทยสามัคคี

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ ว่า ได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคีเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กำหนดให้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไปซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนพรรคการเมืองประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ตามที่กฎหมายกำหนดคือวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕ แล้ว พรรคไทยสามัคคีมีสมาชิกไม่ครบถ้วนรวมทั้งไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กำหนดไว้ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคไทยสามัคคีตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

พันจ่าอากาศเอก เกียรติชาย ด่านชัย รองหัวหน้าพรรค ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าพรรคไทยสามัคคี ยื่นหนังสือชี้แจงลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ว่า พรรคไทยสามัคคีไม่สามารถจัดหาสมาชิกพรรคให้ครบห้าพันคน ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ประกอบกับพรรคได้ยุติบทบาทการดำเนินการทางการเมืองแล้ว ขอให้ยุบพรรคได้

พิเคราะห์แล้ว พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา”

และมาตรา ๖๕ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง

(๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน

(๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕

(๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๕ หรือ
มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

ประเด็นแรกมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนี้หรือไม่ เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญ ได้มีคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ ว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณา วินิจฉัยคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ได้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนี้

ส่วนประเด็นเรื่องยุบพรรคไทยสามัคคีนั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงได้ความจากรองหัวหน้าพรรค ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าพรรคไทยสามัคคีว่า พรรคไทยสามัคคีไม่อาจหาสมาชิกพรรคตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และไม่อาจตั้งสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจดทะเบียนพรรคไทยสามัคคี และนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่น คำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง จึงฟังได้ว่ามีเหตุตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เกิดขึ้นกับพรรคไทยสามัคคีตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่จะสั่งยุบพรรค การเมืองดังกล่าวได้

อาศัยเหตุดังกล่าววินิจฉัยมา จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคไทยสามัคคี

นายมงคล สระแก้ว

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายศักดิ์ เตชชาชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๑/๒๕๔๔

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๔

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี

ด้วยนายทะเบียนพรรคการเมือง ได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญอ้างว่า นายทะเบียนพรรคการเมือง ได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคี เป็นพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๓ แต่พรรคไทยสามัคคีไม่ได้ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคี คือวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๔๔ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้เพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป พร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องให้พรรคไทยสามัคคี ผู้ถูกร้องตามข้อกำหนดของศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑

พรรคไทยสามัคคี ยื่นคำชี้แจง เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ว่า

๑. ไม่สามารถดำรงสถานภาพของพรรคต่อไป อันเนื่องจากปัจจัยหลายประการ
๒. โดยเหตุที่ในรอบปีปฏิทินพุทธศักราช ๒๕๔๓ พรรคไทยสามัคคีไม่สามารถหาสมาชิกได้ครบตามข้อกำหนดของคณะกรรมการการเลือกตั้ง
๓. โดยพุดินัย ทางพรรคได้ยุติบทบาทการดำเนินการทางการเมือง และไม่มีการเรียกประชุมกรรมการพรรคตั้งแต่ปลายปีพุทธศักราช ๒๕๔๓ จนถึงปัจจุบัน

จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาไปตามที่เห็นสมควร

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้องและคำชี้แจงของพรรคไทยสามัคคีแล้ว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “ภายใน

หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” เห็นว่าบทบัญญัติดังกล่าวมีข้อความชัดเจนว่าภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองแล้ว พรรคการเมืองจะต้องจัดให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และมีสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า พรรคไทยสามัคคี ผู้ถูกร้องไม่สามารถดำเนินการดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ กำหนดไว้ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงมีเหตุตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ของพระราชบัญญัตินี้ที่จะขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคได้โดยชอบ ข้ออ้างของพรรคไทยสามัคคีไม่สามารถดำรงสถานภาพของพรรคและหาสมาชิกได้ครบเนื่องจากปัจจัยหลายประการไม่อาจบดบังข้อบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวได้ ทั้งรับว่าไม่สามารถดำเนินการใดๆ ทางการเมืองได้

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคไทยสามัคคี

นายศักดิ์ เตชะชาญ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๑/๒๕๕๕

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี

ข้อเท็จจริง

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง เนื่องจากพรรคไทยสามัคคีไม่ได้ดำเนินการตามที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กล่าวคือไม่ได้ดำเนินการให้มี สมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อ ภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคไทยสามัคคี คือภายในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดของศาลรัฐธรรมนูญ ข้อ ๑๐ และ รับไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ พร้อมทั้งแจ้งให้พรรคไทยสามัคคียื่นคำชี้แจง

พรรคไทยสามัคคี โดยพันจ่าอากาศเอก เกียรติชาย ด่านชัย รองหัวหน้าพรรคปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้าพรรคได้มีหนังสือชี้แจงเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เป็นใจความว่า พรรคไทยสามัคคี ไม่สามารถดำรงสภาพของพรรคต่อไป ไม่สามารถหาสมาชิกได้ครบตามข้อกำหนดของคณะกรรมการ การเลือกตั้งและโดยพฤตินัยแล้ว พรรคได้ยุติบทบาททางการเมืองแล้วจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรค ไทยสามัคคีต่อไป

ข้อพิจารณาวินิจฉัย

จากหลักฐานข้อเท็จจริงข้างต้น เห็นว่า พรรคไทยสามัคคีไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ และพรรค ไทยสามัคคีเองได้มีคำชี้แจงยอมรับเช่นนั้นเป็นเหตุให้มีการยุบพรรคไทยสามัคคีได้ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงวินิจฉัยให้มีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคีตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายสุจิต บุญบงการ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายสุจินดา ยงสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๑/๒๕๕๕

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี

ความเป็นมาและข้อเท็จจริง

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยหนังสือที่ ลต ๐๐๐๔/๕๕๑ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี คำร้องดังกล่าวระบุว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคีเป็นพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ ซึ่งภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน คือ ภายในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๔ นับแต่วันที่ นายทะเบียนพรรคการเมืองรับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคีจะต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามนัย มาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันดังกล่าวข้างต้น พรรคไทยสามัคคีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ จึงมีเหตุที่นายทะเบียนพรรคการเมืองต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาสั่งให้ยุบพรรคไทยสามัคคีตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

“...จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง”

ต่อมาหัวหน้าพรรคไทยสามัคคีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปความได้ว่า พรรคไม่สามารถดำรงสถานภาพของพรรคต่อไปได้ เนื่องจากเหตุปัจจัยหลายประการ ประกอบกับในรอบปี ๒๕๕๓ พรรคไทยสามัคคีไม่สามารถหาสมาชิกพรรคได้ครบตามที่กฎหมายกำหนด จึงได้ยุติบทบาททางการเมือง และไม่ได้มีการเรียกประชุมกรรมการบริหารพรรคมาตั้งแต่ปลายปี ๒๕๕๓ จนปัจจุบัน จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคีได้

คำวินิจฉัย

ข้อเท็จจริงตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง ซึ่งได้รับการยืนยันโดยหนังสือชี้แจงของพรรคไทยสามัคคีเองฟังได้ว่า เมื่อครบกำหนด ๑๘๐ วันนับแต่วันที่นายทะเบียนได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคีแล้ว พรรคไทยสามัคคียังไม่ได้ดำเนินการให้ครบถ้วนตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ กล่าวคือ ยังมีสมาชิกของพรรคไม่ครบตามที่กฎหมายกำหนด และพรรคไทยสามัคคีก็ได้ยุติบทบาททางการเมืองแล้ว พร้อมกับได้ยอมรับให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคได้โดยมิได้มีข้อโต้แย้งใดๆ จึงเห็นว่าได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๕ (๕) เกิดขึ้นกับพรรคไทยสามัคคีจริงที่จะให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองนี้ได้

อาศัยเหตุและผลตามที่กล่าว ศาลรัฐธรรมนูญจึงชอบที่จะมีคำสั่งให้ยุบพรรคไทยสามัคคีตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

นายสุจินดา ยงสุนทร
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๑/๒๕๕๕

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ยุบพรรคไทยสามัคคี

ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมือง ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคีเป็นพรรคการเมือง โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

๑. เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๓ คณะผู้ขอจัดตั้งพรรคไทยสามัคคีได้จัดประชุมเพื่อกำหนดนโยบายพรรค ขอบบังคับพรรค และเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรค จำนวน ๑๖ คน

๒. เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๓ ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคไทยสามัคคี ได้ยื่นคำขอจัดตั้งพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง โดยมีคณะกรรมการบริหารพรรค จำนวน ๑๖ คน

๓. เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคี

๔. ภายหลังจากที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคีแล้ว พรรคไทยสามัคคีมิได้ดำเนินการใดๆ เพื่อให้ นายทะเบียนพิจารณาแต่อย่างใด

ซึ่งภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคี คือภายในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๔ พรรคไทยสามัคคีต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕

เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันดังกล่าวข้างต้นแล้ว ปรากฏว่าพรรคไทยสามัคคีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคีตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

พันจ่าอากาศเอก เกียรติชาย ด่านชัย รองหัวหน้าพรรคอันดับสองปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าพรรคไทยสามัคคี ซึ่งแจ้งว่า ไม่สามารถจัดหาสมาชิกพรรคให้ครบห้าพันคนขึ้นไป ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันได้

และไม่สามารถดำรงสถานภาพของพรรคได้เพราะเหตุปัจจัยหลายประการ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าพรรคไทยสามัคคี ไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้ กล่าวคือ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคี พรรคไทยสามัคคีจะต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และจัดตั้งสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา แต่เมื่อครบกำหนดเวลาแล้ว พรรคไทยสามัคคีไม่สามารถดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไปได้ และไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคตามที่กฎหมายกำหนดได้ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี ร่องหัวหน้าพรรคอันดับสองซึ่งปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าพรรคไทยสามัคคียื่นคำชี้แจงว่าเป็นความจริงตามคำร้อง จึงไม่คัดค้านการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี

เมื่อปรากฏว่าพรรคไทยสามัคคีมิได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ตามมาตรา ๒๕ พรรคไทยสามัคคีจึงต้องถูกยุบตามมาตรา ๖๕ (๕)

ด้วยเหตุผลดังได้วินิจฉัยมา อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคไทยสามัคคี

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๑/๒๕๕๕

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคไทยสามัคคี

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคีเป็นพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ ภายหลังจากที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคีแล้ว พรรคไทยสามัคคีมิได้ดำเนินการใดๆ เพื่อให้ นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาแต่อย่างใด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติให้พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ ๕,๐๐๐ คนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง คือ ภายในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๔ แต่ปรากฏว่า พรรคไทยสามัคคีไม่ได้ดำเนินการตามมาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ของพระราชบัญญัติเดียวกัน นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงได้ยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคีตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญรับเรื่องไว้พิจารณาแล้วส่งสำเนาคำร้องให้พรรคไทยสามัคคีชี้แจง ซึ่งหัวหน้าพรรคไทยสามัคคีมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ไม่สามารถดำรงสถานภาพของพรรคต่อไปได้ เนื่องจากเหตุหลายประการ ประกอบกับในรอบปี ๒๕๕๓ พรรคไทยสามัคคีไม่สามารถหาสมาชิกพรรคได้ครบตามที่กฎหมายกำหนด และพรรคได้ยุติบทบาทการดำเนินการทางการเมือง และไม่มีการเรียกประชุมกรรมการพรรคมาตั้งแต่ปลายปี ๒๕๕๓ จนถึงปัจจุบัน จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคีได้

พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคไทยสามัคคีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้ยุบพรรคไทยสามัคคีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง ๗ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. อมร รัชศาสตร์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๑/๒๕๕๔

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี

คำร้อง นายทะเบียนพรรคการเมืองมีหนังสือที่ ลต ๐๐๐๔/๕๕๑ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๔ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริง

พรรคไทยสามัคคีได้รับการจดทะเบียนจัดตั้งพรรคจากนายทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓

พรรคไทยสามัคคีได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองหลายครั้ง ดังนี้

๑) หนังสือที่ ทสค. ๑/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ว่า พลอากาศโท ฉนาก เจริญรุ่ง (หัวหน้าพรรค) กับนายชัยรัก รัชธรรม (รองหัวหน้าพรรค) ได้ลาออกจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ และพันเอก ขจรเกียรติ กุศลนิมิตย์ (กรรมการบริหารพรรค) กับนางนิภา กุศลนิมิตย์ (เหรัญญิกพรรค) ได้ขอลาออกจากสมาชิกพรรค ตั้งแต่วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ซึ่งมีผลทำให้พ้นจากตำแหน่งในพรรคไทยสามัคคีด้วย

๒) หนังสือที่ ทสค. ๓/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ว่าพรรคไทยสามัคคีขอแจ้งผลการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ จำนวน ๑๓ คน ในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี โดยมีนายไพบูลย์ สุนทรวิภาต เป็นหัวหน้าพรรค และนายกิตติกุล พลหาญ เป็นรองหัวหน้าพรรค อันดับหนึ่ง

๓) วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๔ พรรคไทยสามัคคีได้แจ้งตามแบบหนังสือแจ้งจำนวนสมาชิกที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาระบุว่าในรอบปีปฏิทิน ๒๕๕๓ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ มีจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น ๑,๑๒๕ คน

๔) หนังสือลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ แจ้งว่านายไพบูลย์ สุนทรวิภาต ได้ลาออกจากตำแหน่งหัวหน้าพรรค และนายกิตติกุล พลหาญ ลาออกจากตำแหน่งรองหัวหน้าพรรค ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔

อย่างไรก็ตามเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕ เป็นวันที่ครบกำหนดที่พรรคไทยสามัคคีจะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ แต่ปรากฏว่าพรรคไทยสามัคคียังมิได้ดำเนินการตามมาตรา ๒๕ กล่าวคือ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจดทะเบียนพรรคไทยสามัคคี (ภายในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕) พรรคไทยสามัคคีมิได้ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาค และจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา จึงมีเหตุให้นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ขอให้มีคำสั่งยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง และศาลรัฐธรรมนูญได้ให้พรรคส่งคำชี้แจงแล้ว

ต่อมาพรรคไทยสามัคคีได้ส่งคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ โดยพันจ่าอากาศเอก เกียรติชาย ด่านชัย รองหัวหน้าพรรคอันดับสองซึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนหัวหน้าพรรคสรุปสาระได้ว่า ภายหลังจากนายไพฑูย์ สุนทรวิภาค (หัวหน้าพรรคไทยสามัคคี) และนายกิตติกุล พลหาญ (รองหัวหน้าพรรคอันดับหนึ่ง) ได้ลาออกจากตำแหน่ง พรรคไทยสามัคคีไม่สามารถดำรงสภาพของพรรคต่อไปได้อันเนื่องมาจากปัจจัยหลายประการ และไม่สามารถหาสมาชิกพรรคได้ครบตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ และพรรคไทยสามัคคีได้ยุติบทบาทการดำเนินการทางการเมือง ตลอดจนไม่มีการเรียกประชุมกรรมการบริหารพรรคมาตั้งแต่ปลายปี ๒๕๕๓ จนถึงปัจจุบัน จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยสั่งยุบพรรคไทยสามัคคีต่อไป

คำวินิจฉัย

เมื่อความปรากฏแก่นายทะเบียนพรรคการเมืองว่าพรรคไทยสามัคคีไม่ได้ดำเนินการตามมาตรา ๒๕ อันเป็นเหตุให้ยุบพรรคได้ตามมาตรา ๖๕ (๕) และได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญแล้ว โดยผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนหัวหน้าพรรคได้ทำหนังสือยอมรับสภาพว่าไม่อาจดำเนินการต่อไปได้ จึงเห็นควรให้ยุบพรรคไทยสามัคคีได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

ศาสตราจารย์ ดร. อมร รักษาสัตย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. อิศระ นิตินันท์ประภาส ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๑/๒๕๕๕

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้มีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี

ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕* ต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้มีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี โดยชี้แจงข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการตั้งพรรคไทยสามัคคีเป็นพรรคการเมือง โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

๑. วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๓ ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคไทยสามัคคีได้ยื่นคำขอ จัดตั้งพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง โดยเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๓ ได้มีการประชุม จัดตั้งพรรคการเมือง ชื่อพรรคไทยสามัคคี ซึ่งมีคณะกรรมการจัดตั้งจำนวน ๑๖ คน เพื่อกำหนดนโยบายพรรค ขอบข่ายพรรคและเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรค จำนวน ๑๖ คน

๒. วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรค ไทยสามัคคี

๓. วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ พรรคไทยสามัคคีได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ว่า พลอากาศโท ฉัตรชัย พรหมเลิศ หัวหน้าพรรค กับนายชัยรัก รักธรรม รองหัวหน้าพรรค ได้ขอลาออกจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ และพันเอก ขจรเกียรติ กุศลนิมิตย์ กรรมการบริหารพรรค กับนางนิภา กุศลนิมิตย์ เภรณัฐิกพรรค ได้ขอลาออกจากสมาชิกพรรคตั้งแต่วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ซึ่งทำให้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวด้วย นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

๔. วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ พรรคไทยสามัคคีได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ว่า ในคราวประชุมใหญ่สามัญประจำปี ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เพื่อ เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ จำนวน ๑๓ คน โดยมีนายไพบุลย์ สุนทรวิภาต เป็น หัวหน้าพรรค ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๓

* ส่งคำร้องโดยหนังสือที่ ลต ๐๐๐๔/๕๕๑ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕

๕. วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๔ พรรคไทยสามัคคีได้แจ้งจำนวนสมาชิกที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. ๒๕๕๓) โดยมีสมาชิก ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๑,๑๒๕ คน

๖. วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันที่ครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนพรรคการเมือง พรรคไทยสามัคคีได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า นายไพบุลย์ สุนทรวิภาต ลาออกจากตำแหน่งหัวหน้าพรรคและนายกิตติกุล พลหาญ ลาออกจากตำแหน่งรองหัวหน้าพรรค ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ ทั้งนี้ พรรคไทยสามัคคีไม่ได้แจ้งว่าได้ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และไม่ได้แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา

ปรากฏว่า ภายหลังจากที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคีแล้ว พรรคไทยสามัคคีมิได้ดำเนินการใดๆ เพื่อให้นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาต่ออย่างไร กล่าวคือ

ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนพรรคไทยสามัคคี คือ ภายในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๔ ที่พรรคไทยสามัคคีต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕

เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันดังกล่าวข้างต้น ปรากฏว่าพรรคไทยสามัคคีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ กล่าวคือ ยังไม่มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา

กรณีดังกล่าวเป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องดังกล่าวไว้ดำเนินการ และได้ส่งสำเนาคำร้องนั้นให้พรรคไทยสามัคคีทราบและชี้แจงตามข้อกำหนดของศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑

พรรคไทยสามัคคี โดยพันจ่าอากาศเอก เกียรติชาย ดำนชัย รองหัวหน้าพรรคปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้าพรรคไทยสามัคคี ได้มีคำชี้แจงลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ ความว่า

๑. ได้รับแจ้งจากนายไพบูลย์ สุนทรวิภาต ว่าได้ลาออกจากตำแหน่งหัวหน้าพรรคไทยสามัคคี พร้อมนายกิตติคุณ พลหาญ ตำแหน่งรองหัวหน้าพรรคอันดับหนึ่งแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ และเข้าพเจ้าในฐานะกรรมการบริหารพรรคตำแหน่งรองหัวหน้าพรรคอันดับสอง จะต้องปฏิบัติหน้าที่ แทนหัวหน้าพรรคไทยสามัคคีนั้น ขอชี้แจงว่า ตนไม่สามารถดำรงสถานภาพของพรรคต่อไป เนื่องจากเหตุปัจจัยหลายประการ

๒. โดยเหตุที่ในรอบปีปฏิทินพุทธศักราช ๒๕๕๓ พรรคไทยสามัคคี ไม่สามารถหาสมาชิกพรรค ได้ครบตามข้อกำหนดของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๓. โดยพฤติการณ์ทางพรรคได้ยุติบทบาทการดำเนินการทางการเมือง และไม่มีมีการเรียกประชุม กรรมการพรรคตั้งแต่ปลายปีพุทธศักราช ๒๕๕๓ จนปัจจุบัน

พิจารณาแล้ว เห็นว่า การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาและมีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคีดังกล่าวข้างต้น เป็นการปฏิบัติตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ศาลรัฐธรรมนูญ จึงมีอำนาจพิจารณาและมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองดังกล่าวได้ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ดังที่ได้วินิจฉัยไว้ในคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๕๑ (ของผู้ทำคำวินิจฉัย)

โดยที่มาตรา ๖๕ วรรคสอง ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความ ปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมือง ตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น” ดังนั้น ในการพิจารณาคำร้อง ของนายทะเบียนดังกล่าว จึงต้องพิจารณาว่า มีเหตุใดเหตุหนึ่งตามที่ระบุไว้ในวรรคสอง ของมาตรา ๖๕ เกิดขึ้นกับพรรคไทยสามัคคี หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองประกอบกับคำชี้แจงของพรรคไทยสามัคคี ฟังได้ว่า ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคี พรรคไทยสามัคคีไม่ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และไม่ดำเนินการให้มีสาขาพรรคการเมือง อย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ซึ่งไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งบัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียน

รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา”

จึงฟังได้ว่า มีเหตุตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๕ (๕) กรณีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ เกิดขึ้นกับพรรคไทยสามัคคีตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง ฉะนั้น จึงวินิจฉัยให้มีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี

ศาสตราจารย์ ดร. อิศสระ นิตินันท์ประกาศ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายอรรถ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๑/๒๕๕๕

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้มีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคี เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยสามัคคี คือ ภายในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๔ พรรคไทยสามัคคีต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาค ตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ แต่เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันดังกล่าว ปรากฏว่า พรรคไทยสามัคคียังไม่มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา มีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า เมื่อพรรคไทยสามัคคีไม่ได้ดำเนินการให้มีสมาชิกและมีสาขาพรรคให้ครบถ้วน ภายในเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรค ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กรณีจึงต้องด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองขอที่จะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้มีคำสั่งยุบพรรคไทยสามัคคี ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคไทยสามัคคี

นายอรรถ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ